

Bulletin februari 2025

‘Jan Sluijters, meester van kleur’

Lezing door Wieke van de Sande, 11 februari 2025

Jan Sluijters, Zomer in Laren met tram 'de Gooische Moordenaar', 1910

Het oeuvre van de Nederlandse kunstenaar Jan Sluijters (1881-1957) staat bekend als een feest van kleurrijke expressie. Aan het begin van zijn carrière streeft hij echter donkere tinten en academische onderwerpen na. Een reis naar Parijs brengt daar verandering in. Door deze reis verliest hij zijn financiële ondersteuning, maar wint hij zijn artistieke pad. In deze lezing neemt Wieke van de Sande u mee in het sprankelende palet van Sluijters en toont zij verbanden met kunstenaars als Kees van Dongen en Henri Matisse. Een inspirerend verhaal waarin kleuren een hoofdrol spelen.

Lees verder op pagina 2

Aanvang lezing 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur, aanmelden niet nodig

Locatie: Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2, 2352 TD Leiderdorp. Niet-leden betalen 8 euro p.p.

Wieke van de Sande (MA) is zelfstandig kunstgeschiedenisdocent en museumdocent. Ze studeerde kunstgeschiedenis aan onder andere de Universiteit Utrecht en behaalde een eerstegraads onderwijsbevoegdheid aan de Katholieke Universiteit Leuven. Met veel plezier en enthousiasme verzorgt zij lezingen, colleges en educatieve rondleidingen voor onder andere de Vrije Academie en verschillende musea in Utrecht. Ze is gespecialiseerd in (vroeg)moderne kunst uit de 19e en de 20e eeuw, dus ze kijkt ernaar uit om over Jan Sluijters te vertellen.

2. Komende lezingen en activiteiten t/m december 2024

- 11 februari 2025 'Jan Sluijters, meester van kleur', door Wieke van de Sande
- 11 maart 2025 Suzanna Jansen over haar boek 'De omwenteling of de eeuw van de vrouw'
- 8 april 2025 'Het Ruhrgebied, van Kolen naar Kunst', door Yvonne Hilgenkamp
- 13 mei 2025 'Mens en Tuin, tuinarchitectuur door de eeuwen heen', door Monique Hafkamp
- 10 juni 2025 'Magdalena Abakanowicz, vernieuwster van de textielkunst en veelzijdig kunstenaars', door Krzysztof Dobrowolski-Onclin, n.a.v. tentoonstellingen in Brabant april - augustus.

3. Van het Bestuur

Oproep nieuwe bestuursleden

Weet u dat Kunstkring Leiderdorp op dit moment 290 leden heeft? Dat het ledenaantal elk jaar netjes constant blijft? Dat van het huidige zestal bestuursleden zeker drie leden al twee termijnen langer meedoen dan statutair vastgelegd is?

Daarom deze vraag aan u:

Wie van de 290 leden zou het bestuur willen komen versterken met de bedoeling deze drie mensen op termijn te vervangen? Uit ervaring weten wij dat het fijn is eerst een ruime periode mee te draaien en daarna aan te geven voor welke functie men de meeste belangstelling heeft.

Om inzicht te krijgen in wat de diverse functies inhouden, hebben wij beschrijvingen beschikbaar, waarin ook aangegeven staat aan welke vaardigheden wij denken met betrekking tot de diverse functies.

En natuurlijk hebben we vooraf een uitgebreid gesprek.

Belangstelling voor dit interessante vrijwilligerswerk in de sfeer van kunst en cultuur? Stuur een mail naar het Bestuur Kunstkring Leiderdorp info@kunstkringleiderdorp.nl

4. Terugblik lezing 14 januari 2025, 'Chinese exportschilderkunst', door Marie-Claire Valck Lucassen

Deze lezing over een voor velen onbekende kunstvorm werd met enthousiasme gebracht door Marie-Claire Valck Lucassen. Het gaat weliswaar over Chinese kunst, maar deze werd speciaal gemaakt voor Westerse kopers.

Vasco da Gama ontdekte vanuit Portugal in 1498 de zeeroute rond Kaap de Goede Hoop. De Portugezen kregen het monopolie op specerijen en vanaf 1557 tot 1990 dreven zij handel vanuit de regio Macau van de Volksrepubliek China. In ruil daarvoor moesten zij piraten uit die regio verdrijven.

De Britten en de Nederlanders (VOC) gingen rond 1600 handel drijven in Azië en vanaf 1728 vanuit de Chinese haven van Kanton, het huidige Guangzhou. Deze haven was moeilijk te bereiken vanwege een smalle doorgang, met name voor grote schepen. Er werden 13 factorijen (handelskantoren) in de haven opgericht van waaruit de handel werd gedreven, voornamelijk in thee.

De buitenlanders mochten alleen in de omgeving van de haven verblijven, geen Chinees leren, en vrouwen werden niet toegelaten. Omdat de buitenlanders graag 'souvenirs' mee naar huis wilden nemen ontstond een nieuw genre, de exportschilderkunst, die de handelaren na een lange en gevaarlijke reis mee naar huis konden nemen. Er ontstond een ware rage, want China was heel onbekend in de westerse wereld. De kapiteins mochten extra kunst meenemen, en dat werd ook een lucratieve handel!

Waterverf op papier was populair. Makkelijk mee te nemen, wel kwetsbaar

Zowel de Chinese elite als de Westerse kunstwereld vonden het geen echte kunst. Pas rond 1950 werd de term exportkunst bedacht, want ook porselein en zijde werden inmiddels in speciale ateliers gemaakt, vaak ook familiebedrijven. De productiviteit was belangrijker dan de creativiteit. De stijl, materialen en onderwerpen waren specifiek gericht op de export naar het Westen en niet alle voorstellingen kwamen overeen met de werkelijkheid.

Tot voor kort werd weinig artistieke of cultuurhistorische waarde gehecht aan deze exportkunst, die totaal verschilt van de oorspronkelijke Aziatische kunst.

Er wordt nu echter met een andere blik naar gekeken en ook in China is er meer aandacht voor, ook in musea. Deze kunst illustreert de ontmoeting van twee totaal verschillende culturen.